

fier af gerningsstedet mv. og tilsvarende skridt, der har til formål at "fastfryse" situationen på eller omkring gerningsstedet.

Også i pludseligt opståede situationer kan der efter omstændighederne være behov for omgående at indlede efterforskning. Er der mistanke om, at der er fjernet våben, ammunition mv., og er det ikke muligt at komme i forbindelse med auditøren, vil det være af afgørende betydning, at militært personel straks kan foretage ransagning og beslaglæggelse efter retsplejelovens almindelige regler. Dette gælder også i tilfælde, hvor mistanken ikke kan rettes mod en bestemt person, den såkaldte kollektive ransagning, jf. forslaget til § 12.

Det kan ligeledes efter omstændighederne være nødvendigt umiddelbart på stedet at afhøre den formodede gerningsmand om forhold, som kan være af afgørende betydning for den videre efterforskning, navnlig med henblik på bevissikring. Dette forudsætter, at den pågældende sigtes for et strafbart forhold med oplysning om, at han ikke har pligt til at udtale sig, jf. retsplejeloven § 752, stk. 1.

I "bagatelsager", herunder f.eks. mindre alvorlige færdselsager, vil efterforskningen ofte være udtømt i og med foretagelsen af disse efterforskningsskridt, f.eks. i form af konstatering af identitet, af omfanget af en hastighedsovertrædelse mv. Også sådanne skridt vil kunne falde ind under den foreslåede bestemmelse. Den nærmere præcisering af området for denne praktiske efterforskning forudsættes fastlagt ved de regler, som generalauditøren kan udfærdige i medfør af stk. 2.

Den foreslåede bestemmelse vil være af væsentlig praktisk betydning navnlig under tjeneste i udlandet, når det ikke er muligt hurtigt at få kontakt til auditøren. Det gælder alle efterforskningsskridt, også indledende efterforskningsskridt som at sigte og afhøre sigtede og vidner.

Militært personel kan endvidere anholde andet militært personel og civile, når betingelserne herfor i retsplejeloven § 755, stk. 2, om "privat" anholdelse er opfyldt. Det gælder, hvad enten forholdet skal behandles som en militær straffesag eller som en almindelig straffesag. Herudover har overordnet militært personel kompetence til ved visse overtrædelser af militær straffelov at foretage anholdelse af militært personel af disciplinære grunde, jf. udkastet til § 10.

Må det antages, at der foreligger et strafbart forhold, som skal behandles som en militær straffesag, er der – bortset fra tilfælde der vurderes som uopsættelige – efter forslaget ikke hjemmel til, at militært personel kan sigte og afhøre den pågældende. Kompeten-

cen hertil tilkommer alene auditøren. Er en militærperson udeblevet fra tjeneste, og vagthavende officer skønner, at udeblivelsen har et sådant omfang, at den kan medføre strafansvar, kan vagthavende, når den pågældende møder til tjeneste, naturligvis spørge ham om årsagen til, at han kommer for sent, men ikke sigte og afhøre ham. I stedet skal han indberette sagen til den militære chef, der alene har kompetence til at tage stilling til sagens videre behandling. Finder den militære chef, at sagen må vurderes som straffesag, skal auditøren straks underrettes og tage sig af den videre efterforskning. Finder den militære chef derimod, at sagen bør behandles som disciplinarsag, foretager han sig som disciplinarchef det videre fornødne i overensstemmelse med reglerne i udkastet til militær disciplinarlov, jf. især §§ 7-12 i dette lovforslag.

Stk. 1, 2. punktum, i den foreslåede bestemmelse svarer til bestemmelsen i retsplejeloven § 1020 b, stk. 3, vedrørende behandlingen af straffesager mod politiet. Har politiet foretaget uopsættelige efterforskningsskridt i en sådan sag, skal statsadvokaten snarest muligt underrettes.

Til stk. 2

Efter gældende ret, jf. militær retsplejelov § 13, har alt overordnet militært personel kompetence til at foretage samtlige straffeprocessuelle efterforskningsskridt. Overordnet personel omfatter efter omstændighederne også vagter og militærpolitiet.

Som nævnt i bemærkningerne til stk. 1 foreslås kun kompetencen til at foretage uopsættelige efterforskningsskridt i militære straffesager henlagt til den pågældende militære myndighed. Der er således tale om en begrænsning i forhold til gældende ret.

Det foreslås, at generalauditøren fastsætter nærmere regler om de efterforskningsskridt, der kan foretages efter stk. 1, herunder hvilket personel, der kan foretage disse skridt.

Den militære chef kan som nævnt i bemærkningerne ovenfor under stk. 1 bemyndige underordnet personel til at gennemføre konkrete efterforskningsskridt. Chefen kan endvidere inden for rammerne af de regler, der fastsættes af generalauditøren efter stk. 2, bemyndige underordnet personel til at gennemføre sådanne efterforskningsskridt. Stk. 2 giver endvidere generalauditøren mulighed for at bemyndige bestemt udpeget militært personel til at foretage ethvert uopsætteligt efterforskningsskridt. I særlige tilfælde kan disse skridt begrænses til nærmere angivne sagstyper, f.eks. i færdselsager. For eksempel vil det være naturligt, at militærpolitiet, som i praksis forestår færd-